

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri'de bir uzman çavuşun bir kadını taciz ettiği iddiası ve yetkililerin etkili önlemler almaması, kolluk kuvvetlerinin denetimsizliği ve cezasızlık politikalarının vahim bir sonucu olarak değerlendirilmelidir. Bu olay, yalnızca bireysel bir vakayı değil, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ve devletin adalet mekanizmasındaki yapısal sorunların bir yansımasıdır. Kadının bedenini, kimliğini ve özgürlüğünü hiçe sayan bu zihniyet, Hakkâri özelinde sıkça karşılaşılan taciz ve şiddet vakalarının sistematik boyutunu gözler önüne sermektedir.

Söz konusu olayda, bir uzman çavuşun yaklaşık bir aydır bir genç kadını taciz ettiği iddia edilmiş, kadının defalarca şikayetçi olmasına rağmen taciz devam etmiştir. Şikayetlerin ardından uzman çavuşun sanal medya üzerinden tacize devam ettiği öne sürülmüş, bu durum yetkili mercilerin etkili bir soruşturma yürütmediklerine işaret etmektedir. Olay, uzman çavuşun aile bireyleriyle karşılaştığında yaşanan darp ve ardından kadının yakınlarının gözaltına alınmasıyla bambaşka bir boyuta geçmiş, adaletin işleyişindeki zafiyeti gözler önüne sermiştir.

Kadın hakları, temel insan haklarının ayrılmaz bir parçasıdır. Birleşmiş Milletler Kadına Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) ve Kadınlara Yönelik Şiddetin Önlenmesi' ne ilişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi), devletlere kadına yönelik şiddetle mücadelede etkin sorumluluklar yüklemektedir. Ancak, Türkiye'nin 2021 yılında İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesi, bu alanda büyük bir gerilemeye yol açmıştır.

Hakkâri'de yaşanan bu olay, devletin CEDAW kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmediği iddiasını güçlendirmektedir. Tacizle suçlanan uzman çavuşa karşı etkili bir soruşturma başlatılması, kişinin derhal görevden uzaklaştırılması ve adil bir yargı süreci işletilmesi gerekmektedir. Buna karşın, şikâyet mekanizmalarının etkisizliği ve kadının ailesinin gözaltına alınması, adaletin ne denli zafiyet içinde olduğunu göstermektedir.

Bu durum, patriarkal sistemin devlet mekanizmaları aracılığıyla yeniden üretilmesi anlamına gelmektedir. Devletin, kolluk kuvvetlerini denetlemek yerine suç işleyenleri koruması, cezasızlık kültürünü beslemektedir.

Hakkâri başta olmak üzere ülkenin her yerinde kadına yönelik şiddet, taciz ve benzeri olayların önlenmesi, Adalet, İçişleri, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlık'larının etkin girişimleri ve çözüm odaklı politikalarıyla mümkündür. Bu doğrultuda somut adımlar atılması ve yapısal reformların hayata geçirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Hakkâri'de tacizle suçlanan bir uzman çavuşa yönelik iddialar neden dikkate alınmamış, şikâyetlere rağmen etkin bir önlem neden alınmamıştır? Söz konusu kişinin görevden uzaklaştırılması için bir işlem başlatılmış mıdır?
2. Ülke genelinde son beş yılda kolluk kuvvetleri mensupları hakkında kadına yönelik taciz veya şiddet nedeniyle kaç şikâyet yapılmış, kaçına işlem başlatılmıştır?
3. Kolluk kuvvetlerinin taciz veya şiddet suçlarına karışmasını önlemek adına bir denetim mekanizması mevcut mudur? Mevcutsa, bu mekanizmanın işlevselliği hakkında kamuoyu bilgilendirilmekte midir?
4. Hakkâri'de kadına yönelik şiddet ve taciz olaylarında güvenlik güçlerinin tutum ve davranışları hakkında denetim ve şikâyet süreçleri nasıl işletilmektedir? Bu alanda bağımsız bir inceleme mekanizması oluşturulacak mıdır?
5. Şiddet mağduru kadınların can güvenliğinin sağlanması için acil müdahale ekiplerinin yeterliliği nedir? Son beş yılda kaç kadın, koruma kararı olmasına rağmen kolluk güçlerinin yetersiz ve zamanında müdahale etmemesi nedeniyle hayatını kaybetmiştir?
6. Kadınların şiddet şikâyetlerine yönelik polis merkezlerinin tutumu konusunda eğitim programları uygulanmakta mıdır? Bu programların etkinliğini artırmak için yeni projeleriniz var mıdır?
7. İçişleri Bakanlığı, özellikle Hakkâri gibi bölge kentlerinde kolluk kuvvetleri eliyle yaşanan hak ihlallerine yönelik bağımsız denetim ve soruşturma mekanizması kurmayı planlamakta mıdır?